

Riktlinjer för myndighetsutövning enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Vård och omsorgsnämnden

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutande instans: Vård- och omsorgsnämnden
Datum för beslut: XXXX-XX-XX
Diarienummer: 2025.192 VON

Gäller för: Vård- och omsorgsnämnden
Giltighetstid: Tillsvidare
Revideras senast: Vid behov
Dokumentansvarig: Avdelningschef myndighet
och kommunal primärvård

Innehåll

1	Bakgrund	5
1.1	Strategi 2022 - 2030	5
2	Syfte	6
3	Användning	6
4	Utgångspunkter för handläggning	7
4.1	Beslut	7
4.2	IBIC	7
4.3	Barnperspektiv	7
4.4	Brottsförebyggande arbete	7
4.5	Anhörigperspektiv	7
4.6	Lex Sarah	8
4.7	Lex Maja	8
5	Insatser enligt socialtjänstlagen	8
5.1	Hemtjänst	8
5.2	Boendestöd	9
5.3	Korttidsboende	9
5.4	Växelvård	9
5.5	Dagverksamhet	9
5.6	Stöd till anhöriga	9
5.7	Välfärdsteknik	10
5.8	Äldreboende	10
5.8.1	Medboende	10
5.9	Andra insatser	10
6	Insatser enligt LSS	10
6.1	Personkretstillhörighet	11
6.2	Personlig assistans	12
6.3	Ledsagarservice	12
6.4	Kontaktperson	12
6.5	Avlösarservice i det egna hemmet	12

6.6	Korttidsvistelse utanför det egna hemmet.....	13
6.7	Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år	13
6.8	Bostad med särskild service för barn och ungdomar	13
6.9	Bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	13
6.10	Daglig verksamhet	14
7	Tillämpningsanvisning för handläggning.....	14

1 Bakgrund

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att vård- och omsorgsnämndens målgrupper från och med 27 mars 2024 är människor över 65 år, personer som ingår i personkretstillhörighet enligt 1 § LSS som kan ansöka om insatser enligt både socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), personer med demens, personer som behöver kommunal primärvård eller hemtjänst samt personer i livets slutskede.

Vård- och omsorgsförvaltningens myndighetsenhet ansvarar bland annat för att, inom nämndens verksamhetsområde, fullgöra kommunens uppdrag enligt socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, lag om bostadsanpassningsbidrag samt lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicinska tekniska produkter.

1.1 Strategi 2022 - 2030

Vård- och omsorgsnämnden har antagit en strategi (2021-09-27 § 52). Strategin beskriver de viktigaste områden som behöver utvecklas för att möta ett ökat behov av äldreomsorg de kommande åren på grund av den demografiska utvecklingen. Kortfattat innebär det rätt insats till rätt brukare. Strategin innehåller fem huvuddelar:

- Digital transformering och välfärdsteknik

Välfärdsteknik är digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning.

Digitaliseringen ska användas som ett sätt att skapa större kundnytta genom bland annat effektivare, tillgängligare och säkrare tjänster. Digitaliseringen ska även användas som ett sätt att skapa en högre inre effektivitet, det vill säga minskade kostnader genom möjliga rationaliseringar och effektivare arbetssätt.

- Förebyggande och hälsofrämjande arbete

Målet är att vård- och omsorgsnämnden ska satsa på utökat förebyggande arbete. I forskningen finns det två huvudsakliga skäl för att satsa på förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre. Det ena är att förebyggande insatser förbättrar äldre personers välbefinnande och livskvalitet. För den enskilde individen kan det innebära att sjukdom och skador, som kan leda till lidande och beroende, i många fall kan förebyggas eller skjutas upp. Det andra är att förebyggande insatser minskar omfattningen och kostnaderna för vård och omsorg, till följd av att funktionsnedsättningar och att beroende av välfärdstjänster skjuts upp.

- Rätt insats till rätt brukare och effektivisering av hemtjänsten

En kostnadseffektiv hemtjänst kommer att bli allt viktigare för att klara av framtidens krav på lägre kostnader per brukare inom äldreomsorgen. "Rätt insats i rätt tid" leder i teorin till lägre kostnader och högre kvalitet för den enskilda över tid.

Myndighetsenheten behöver ta hänsyn till att det finns en ekonomisk brytpunkt på insatser på en sammanslagen nivå. Det handlar om att det i vissa fall är ekonomiskt fördelaktigt att ha en person på ett äldreboende (särskild boendeform för äldre) än hemma med hemtjänst.

- Trygghetsboende

Med det växande antalet äldre människor kommer fler att vilja ha attraktiva bostäder som tillgodoser behov av trygghet, tillgänglighet och gemenskap.

Målsättningen bör vara att personer med stora hjälpbehov, multisjuklighet, psykiska problem och funktionsnedsättningar ska kunna bo kvar hemma i sitt eget boende, det som inom äldreomsorgen kallas ordinärt boende.

Många äldre bor idag i bostäder som inte är anpassade för personer med funktionsnedsättning. En insats som kan öka självbestämmandet, inflytandet och delaktigheten samt erbjuda hälsofrämjande aktiviteter för målgruppen äldre kan vara att det finns trygghetsboende i samhället (Äldreboendedelegationen 2008).

2 Syfte

Syftet med riktlinjerna är att bidra till en rättssäker handläggning och likabehandling i kommunen. Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning för myndighetsutövningen både vad gäller rätten till insats såväl som gällande vilka insatser som vanligtvis kan erbjudas den enskilde. Riktlinjerna anger en riktning och en ram och förtydligar lagstiftningen. De medför att medborgare, den enskilde, anhöriga, myndighetsenhet och utförare får en samsyn kring när och varför stöd kan ges samt bidrar till en jämn kvalitet i verksamheten.

3 Användning

Riktlinjerna är vägledande och gäller aldrig utan undantag. De beskriver vanligt förekommande behov och innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan. Ifall sakliga skäl föreligger motiverar detta avsteg från riktlinjerna. Varje bedömning utgår från den enskildes behov men hänsyn ska alltid tas till övriga insatser från samhället och till vad som i det enskilda fallet kan betraktas ingå i skäligen levnadsförhållanden eller goda levnadsvillkor.

Lagar och förordningar är överordnad riktlinjer och myndighetsutövning ska bygga sina beslut på rättspraxis genom att följa domstolars avgöranden. De lagar som främst reglerar verksamheten är Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Förvaltningslagen (FL), Offentlighets- och Sekretesslagen (OSL) och Kommunallagen (KL). Dessutom kan regler i en rad andra lagar så som Äktenskapsbalken (ÄktB), Föräldrabalken (FB), Hälso- och Sjukvårdslagen (HSL), Socialförsäkringsbalken (SFB) med flera vara relevanta vid myndighetsutövningen.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd är även de, utöver lagstiftningen, styrande och vägledande för arbetet. Socialstyrelsens handbok om handläggning och dokumentation inom socialtjänsten bör varje handläggare ha tillgång till. Därutöver regleras verksamheten även genom kommunens övriga riktlinjer och styrdokument.

4 Utgångspunkter för handläggning

4.1 Beslut

Beslutsrätten för ärenden som ingår i myndighetsutövningen fastställs i vård- och omsorgsnämndens delegationsordning.

4.2 IBIC

Myndighetsenheten använder sig av arbetsmodellen Individens behov i centrum (IBIC) för att kartlägga och synliggöra individens behov, både fysiska, psykiska och sociala behov utifrån livsområden och relaterade faktorer. De individuella behoven är alltid styrande, vilket innebär att den enskilde kan beviljas mer eller mindre insatser än vad riktlinjen anger.

4.3 Barnperspektiv

Om det finns barn i den enskildes hushåll ska detta alltid beaktas. Med barn avses alla som är under 18 år. I vissa fall, särskilt om barnen är små, kan barnperspektivet innebära att omfattningen av insatser eller utförandet av insatserna delvis bestäms utifrån beaktande av barnens bästa. Att det finns små barn i hushållet kan till exempel innebära att det finns särskilda skäl att välja en verkställighetsform som tillgodoser barnets behov av kontinuitet. Barnets bästa ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Barnperspektivet innebär också att barnets situation ska uppmärksammas när en ansökan om en insats handläggs inom socialtjänsten. Insatsen behöver inte gälla barnet utan kan gälla barnets föräldrar, syskon. Alla medarbetare inom vård och omsorg är skyldiga att utan dröjsmål anmäla om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

4.4 Brottsförebyggande arbete

Socialtjänsten ska arbeta för att förebygga och motverka brottslighet, samt erbjuda stöd till den enskilde. Socialtjänsten ska samverka med andra aktörer och hjälpa den våldsutsatta att komma i kontakt med rätt personer och instanser. Socialtjänsten ska arbeta uppsökande och vara lättillgänglig för att kunna fånga upp personen när den är mottaglig och motiverad.

4.5 Anhörigperspektiv

Anhörigperspektiv är ett förhållningssätt som behöver genomsyra socialtjänstens alla verksamheter. Det ger bättre förutsättningar för verksamheterna att ge rätt insatser till den enskilde, det främjar anhörigas och enskildas hälsa och är kostnadsbesparande för samhället.

Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda stöd till den som vårdar en närstående som är äldre eller långvarigt sjuk och till den som stöder en närstående med funktionsnedsättning (13 kap. 9 § SoL).

4.6 Lex Sarah

Lex Sarah innebär en skyldighet att rapportera missförhållanden samt risk för missförhållanden. Skyldigheten gäller all personal i verksamheterna, oavsett hur och av vem de är anställda. Det gäller även för personer som gör praktik.

4.7 Lex Maja

Om den som arbetar inom hälso- och sjukvård eller socialtjänst påträffar misshandlade djur i sin tjänsteutövning är det under vissa förutsättningar tillåtet att bryta sekretessen, genom att anmäla till länsstyrelsen eller polisen. Offentlighets- och sekretesslagen 10 kap. 20 a § (2009:400).

5 Insatser enligt socialtjänstlagen

Grunden för rätten till insats enligt Socialtjänstlagen (SoL) formuleras i lagens 11 kap. 1 §. Där framgår det att den enskild som inte själv kan tillgodose sina personliga behov och inte heller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt att få insatser av socialnämnden för dessa behov. Den enskilde ska tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden genom insatserna.

Insatser ska utformas så att de stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Huvudinriktningen när det gäller vård och omsorg är att stärka möjligheterna till kvarboende i det ordinära boendet.

Den enskilde har i första hand ett eget ansvar för sitt liv och för sina personliga behov. Först när den enskilde inte kan tillgodose sitt behov kan insatser ges med stöd av SoL. Vid varje ny ansökan görs en ny prövning av rätten till insats.

Den insats som beviljas enligt SoL ska tillförsäkra den enskilde skäliga levnadsförhållanden vad gäller omfattningen av stödet. En helhetsbedömning måste dock alltid göras utifrån de särskilda omständigheter som finns i varje enskilt fall, vilket innebär att den enskildes individuella behov alltid ska beaktas. I denna bedömning ska vård- och omsorgsnämnden ta hänsyn till bland annat den önskade insatsens lämplighet som sådan, kostnaderna för den önskade insatsen i jämförelse med andra insatser samt den enskildes önskemål. I enlighet med ett av huvudbudskapen med nya socialtjänstlagen ska bedömningen också göras i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

5.1 Hemtjänst

Insatsen hemtjänst är ett samlingsbegrepp för insatser som syftar till att öka den enskildes möjligheter till ett självständigt liv genom ökad livskvalitet, trygghet i vardagen samt genom att underlätta kvarboende i ordinärt boende.

Inom begreppet hemtjänst ryms både omvårdnadsinsatser samt stöd och hjälp av servicekaraktär. Den praktiska hjälpen av servicekaraktär kan exempelvis bestå av städning, tvätt, inköp, promenader, post- och bankärenden samt matleverans. Omvårdnadsinsatserna ska tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov såsom exempelvis måltidsstöd, hjälp med den personliga hygien, ledsagning, på- och avklädning, förflyttning, insatser för att bryta isolering och för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet.

5.2 Boendestöd

Insatsen boendestöd syftar till att upprätthålla och/eller utveckla den enskildes resurser, öka självständigheten, bryta passivitet och isolering samt möjliggöra kvarboende i ordinärt boende. Insatsen syftar även till att stärka den enskildes förmåga att hantera sitt vardagsliv både inom och utanför det egna hemmet.

Stödformen bygger på att insatsen så långt det är möjligt utförs tillsammans med den enskilde och utifrån dennes behov, egna resurser och förmågor. Boendestöd är en social, pedagogisk, motiverande, påminnande och strukturerande insats men kan även vid behov innefatta praktiska moment.

Insatsen kan beviljas till vuxna personer som bor i ordinärt boende om de tillhör personkrets 1 enligt LSS eller är över 65 år oavsett personkretstillhörighet.

5.3 Korttidsboende

Insatsen korttidsboende syftar till att tillfälligt tillgodose behov av omvårdnad och trygghet som inte kan ges i ordinärt boende. Stödet kan exempelvis beviljas den som:

- tillfälligt är i behov av mer omfattande omvårdnadsinsatser för att möjliggöra återgång till sitt ordinära boende.
- har ett omfattande omvårdnadsbehov och där handläggaren behöver ytterligare underlag för bedömning av framtida insats.
- inte bedöms kunna vänta i hemmet på verkställighet av beslut om äldreboende.
- behöver en översyn av hjälpmedel som krävs för att möjliggöra återgång till den ordinarie bostaden.
- har behov av palliativ vård i livets slutskede

5.4 Växelvård

Insatsen växelvård syftar till att stödja anhöriga till personer med varaktiga och omfattande omvårdnadsbehov. Genom insatsen kan den som vårdar ges möjlighet till regelbunden eller tillfällig sammanhängande återhämtning och vila.

För att beviljas växelvård ska den enskilde ha ett omfattande omvårdnadsbehov och inte kunna lämnas ensam.

5.5 Dagverksamhet

Insatsen dagverksamhet syftar till att ge den enskilde med demenssjukdom möjlighet till social samvaro, kognitiv stimulans, struktur och innehåll i dagen samt meningsfulla aktiviteter. Insatsen syftar även till att bryta isolering och öka möjligheterna till kvarboende i ordinärt boende, samtidigt som anhöriga erbjuds en tillfällig avlösning.

5.6 Stöd till anhöriga

Insatser med syfte att stödja anhöriga ska underlätta för de personer som stödjer eller vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller har en funktionsnedsättning. Syftet är att anhöriga får en bättre livssituation samtidigt som risken för ohälsa minskas. Anhörigstödet är en förebyggande verksamhet som genom personliga lösningar ska medverka till ökad livskvalitet för både den som vårdar (*anhörig*) och den som vårdas (*den enskilde*).

Den enskilde kan beviljas en rad olika insatser som utgör stöd genom avlastning/avlösning för den anhöriga.

Det kan handla om;

- hemtjänst – exempelvis avlösning i hemmet,
- boendestöd,
- korttidsboende/växelvård. Korttidsboende ska kunna beviljas och genomföras med kort varsel så att även akuta behov av avlastning kan tillgodoses.

5.7 Valfärdsteknik

Valfärdsteknik definieras som digital teknik vilken syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Valfärdsteknik kan användas av den enskilde själv, av närstående eller av personal.

5.8 Äldreboende

Insatsen syftar till att ge den enskilde tillgång till den dagliga och omfattande hjälp de behöver utifrån att personal finns nära att tillgå dygnet runt. Insatsen avser dem med varaktiga och så omfattande behov av tillsyn, vård och omsorg att behoven inte längre bedöms skäligen tillgodoses i det ordinarie boendet.

5.8.1 Medboende

Insatsen medboende ger under vissa förutsättningar äldre rätt att bo tillsammans med sin make/sambo på ett äldreboende, oavsett om den medboende har behov av äldreboende.

5.9 Andra insatser

Utöver nedanstående kan vård- och omsorgsnämnden bevilja andra insatser enligt socialtjänstlagen om behov finns och inte kan tillgodoses på annat sätt.

6 Insatser enligt LSS

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) syftar till att stärka rätten till vissa angivna insatser jämfört med vad de har rätt till enligt andra lagar, exempelvis socialtjänstlagen. Bärande principer i LSS är självbestämmande, integritet, inflytande, tillgänglighet, delaktighet, helhetssyn, och kontinuitet.

Lagen grundar sig i alla människors lika värde och lagen anger att verksamhet som bedrivs i enlighet med LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de som omfattas av lagen. Lagen syftar till att kompensera för de livslånga behov omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar kan föra med sig så att skillnad i levnadsvillkoren för människor med eller utan funktionsnedsättning minskar. Målsättningen är att även en människa med funktionsnedsättningar ska kunna leva som andra i jämförbar ålder och levnadssituation, dvs ges goda levnadsvillkor.

Rätt till någon av de i lagen angivna insatserna har den som omfattas av lagens personkrets och bedöms ha behov av det stöd sökt insats syftar till ifall behovet faktiskt inte tillgodoses på annat sätt. Insatsen syftar till att personen ska tillförsäkras goda levnadsvillkor. Vidare anger lagen att beviljade insatser ska vara varaktiga och samordnade, att de ska anpassas till mottagarens individuella behov och utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

Om en person tillhör lagens personkrets bör prövning göras enligt LSS om det gäller en insats som regleras i lagen. Det eftersom detta i allmänhet får antas vara till fördel för den enskilde då insatsen ska tillförsäkra personen goda levnadsvillkor till skillnad från skäliga levnadsförhållanden. Om den enskilde inte vill begära insats enligt LSS utan föredrar SoL, alternativt söker insats enligt såväl LSS som SoL, så föreligger inga hinder för detta. Vilken lag som ska användas är något som den enskilde ska få bestämma själv. Av 4 § framgår att LSS inte innebär någon inskränkning i de rättigheter den enskilde kan ha enligt SoL eller andra lagar utan är avsedd att vara ett komplement till andra lagar.

Vidare gäller att personer som till följd av sin funktionsnedsättning har bekymmer med sin livsföring, men inte tillhör personkrets enligt LSS, har rätt att av kommunen få sina behov av stöd prövade enligt SoL.

6.1 Personkretstillhörighet

Endast den som omfattas av någon av LSS tre personkretsar kan beviljas insats enligt lagen. Personkretsbedömningen är därför en avgörande del av varje utredning. Bedömningen kan inte göras fristående utan aktualiseras bara då en begäran om insats enligt LSS görs.

För att kunna avgöra om en person omfattas av någon av grupperna i LSS personkrets ska bedömningen bland annat grundas på medicinska underlag som bekräftar personens funktionsnedsättning och beskriver vilka konsekvenser den medför i vardagen för den enskilde och för dennes livsföring i övrigt.

LSS omfattar personer med

1. utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Om personkretstillhörighet har bekräftats är det följande 9 insatser enligt LSS som medborgare kan få beslut om från Myndighetsenheten.

6.2 Personlig assistans

Insatsen personlig assistans kan beviljas personer som har hjälpbehov på grund av stora och varaktiga funktionshinder. Insatsen innebär att den enskilde får ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer. För att kunna beviljas personlig assistans krävs att den enskilde har ett återkommande behov av hjälp med de i lagen angivna grundläggande behoven. Behovet av hjälp ska också vara av viss omfattning och karaktär för att berättiga till insatsen.

Insatsen personlig assistans syftar till att den enskilde ges ökad egenmakt över sitt liv genom att stärka den enskildes möjlighet att leva ett självständigt och oberoende liv. Tanken är att allt stöd den enskilde behöver i vardagen ska tillgodoses genom insatsen. Det inkluderar att möjliggöra för den enskilde att som andra i samhället kunna studera, delta i fritidsaktiviteter, få möjlighet att bo i eget boende med mera.

Insatsen kan inte beviljas eller utökas efter 66 års ålder. Från och med 2026-01-01 får beslut om personlig assistans dock inte utökas efter det att den insatsberättigade har uppnått riktåldern för pension. *Lag (2022:881).*

6.3 Ledsagarservice

Insatsen ledsagarservice syftar till att underlätta för den enskilde att ha kontakter med andra och bryta den isolering som ofta blir följden av en omfattande funktionsnedsättning. Insatsen är knuten till aktiviteter utanför hemmet och ska ge möjlighet för den enskilde att delta i samhällslivet. Insatsen avser främst enklare aktiviteter. Insatsen utformas efter individuella behov och varierar utifrån den enskildes intressen och aktiviteter.

6.4 Kontaktperson

Insatsen kontaktperson syftar till att bryta den enskildes sociala isolering genom samvaro och hjälp till fritidsverksamhet. Stödet ska vara ett icke professionellt stöd av en medmänniska som har ett stort engagemang och intresse för andra människor. Insatsen kan komplettera anhörigkontakten. För personer som bor i bostad med särskild service ska behovet tillgodoses genom boendeformen.

6.5 Avlösarservice i det egna hemmet

Insatsen avlösarservice i det egna hemmet syftar till att avlasta den som vanligen har omvårdnadsansvaret för den enskilde. Genom insatsen får anhörig/närstående exempelvis möjlighet till återhämtning eller att kunna utföra egna aktiviteter utanför hemmet. Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan också behöva insatsen för att ges tid till att ägna sig åt familjens övriga barn.

Insatsen innebär att personal i den enskilde hem eller omedelbara närområde tillfälligt övertar omvårdnaden om den enskilde från anhörig eller andra närstående vilka vanligen har

omvårdnadsansvaret. Insatsen kan inte användas för att möjliggöra förvärvsarbete/studier och ersätter inte ordinarie barnomsorg.

6.6 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet syftar till att den enskilde ska få miljöombyte, rekreation och möjlighet till personlig utveckling. För anhöriga syftar insatsen till avlösning i omvårdnadsarbetet och utrymme för återhämtning. Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan också behöva insatsen för att ges tid till att ägna sig åt familjens övriga barn. Insatsen innebär att den enskilde under kortare eller längre tid vistas i ett korttidshem, hos en stödfamilj, eller deltar i lägerverksamhet.

6.7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Rätten till skolbarnsomsorg för alla barn som går i skolan gäller vårterminen ut, till och med juni månad, samma år som barnet fyller 13 år oavsett årskurs. Ungdomar med funktionsnedsättning som bor i ordinärt boende kan dock behöva en trygg situation och en meningsfull sysselsättning före och/eller efter skoldagen samt under skollov och ferier även efter att skolbarnsorgen upphört.

6.8 Bostad med särskild service för barn och ungdomar

Ett av socialtjänstens främsta mål är att skapa förutsättningar för att barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska kunna växa upp i sina föräldrahem. Boende i familjehem eller bostad med särskild service kan komma ifråga för barn som utifrån varaktiga funktionsnedsättningar har speciella behov av stöd samt först om barnet, trots stödsatser i hemmet, inte kan bo kvar i föräldrahemmet. Boendet ska vara utformat så att det ger barnet/ungdomen goda möjligheter till en god kontakt med sina föräldrar, syskon och andra närstående och vara ett komplement till boendet i föräldrahemmet.

Boende utanför föräldrahemmet kan även uppkomma för barn som till följd av barnets/ungdomens funktionsnedsättning har behov av skolgång på annan ort, s.k. boende på skolinternat.

Insatsen kan inte ges för att ge skydd åt ett barn eller kompensera för bristande föräldraförmåga.

6.9 Bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna

Insatsen bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna kan beviljas personer som har varaktiga funktionsnedsättningar och därav så pass omfattande omvårdnads- och tillsynsbehov att de trots stöd inte längre klarar att bo i ordinärt boende med insatser.

Insatsen ger den enskilde ett boende tillsammans med det kontinuerliga personalstödet. Formerna för bostad med särskild service är servicebostad och gruppboende. I båda formerna

ingår det stöd den enskilde behöver för att genomföra dagliga aktiviteter såväl i som kring bostaden, dvs omvårdnad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter som en del av insatsen.

Formen annan särskilt anpassad bostad avser istället en anvisad bostad som har anpassats för personer med funktionsnedsättningar med det ingår inget personalstöd i denna boendeform.

6.10 Daglig verksamhet

Insatsen daglig verksamhet syftar till att ge personer, som är i yrkesverksam ålder, saknar arbete och inte studerar, en meningsfull sysselsättning utanför sitt hem för att därigenom öka möjligheterna att leva som andra och delta i samhällslivet. Insatsen ska medverka till att utveckla den enskildes förmåga och kan ha inslag av rehabiliterande karaktär.

Eftersom insatsen avser personer i yrkesverksam ålder följer rätten till insatsen svensk rätt avseende pensionsålder.

7 Tillämpningsanvisning för handläggning

Till denna riktlinje finns en tillämpningsanvisning för handläggning enligt SoL. Tillämpningsanvisningen är ett stödjande dokument som förtydligar de arbetssätt som finns för att säkerställa likvärdig bedömning och handläggning. I tillämpningsanvisningen finns detaljerade beskrivningar av de olika service- och omvårdnadsinsatserna, aktuella schablontider samt hur insatserna dokumenteras, registreras och följs upp.

Beslut om aktuella schablontider tas av förvaltningschef.